

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MĂRTI, JOI și SÂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordă conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

DRAPELUL

Lugoj, 821 Ianuarie 1905.

Multe s'au vorbit în timpul ultim despre raportul contelui Tisza față de naționalități. Las' că de numele lui Tisza este legată faimoasa «înfrățire maghiaro-română» din 1899, dar și fără de aceasta eră evident, că Tisza nu s'ar da înapoi, dacă într'un mod oare-care ar putea exploata mișcarea naționalităților după celebra vorbă ca să hrănească și capra și să rămână și varza neatinsă.

Am văzut doar cum în combaterea obstrucțiunii tehnice din dietă s'a amintit neconținut primejdia «dacă intrând în dietă un grup de naționaliști ar recurge la metoda obstrucției tehnice și ar zădărnici ori-ce lucrare patriotică» etc., ca astfel să asmuțe șovinismul contra obstrucțiunii și este aproape de mintea omului a înțelege, că în situația actuală — când majoritatea absolută a mamelucilor din dietă se recrutează din regiuni locuite de populație amestecată și nemaghiară — nu este irrelevant pentru Tisza pe care parte se vor mână voturile nemaghiare.

Dar tot atât de evident este, că pentru Tisza, care solicietează întru sprijinirea politicii sale tocmai ajutorul șovinismului nesăbuit, nu ar putea fi în ochii șovinismului nimic mai primejdios decât o eventuală respectare a drepturilor constituționale ale naționalităților.

Știrile controlabile și incontrollable ale ultimelor săptămâni au creat o atmosferă politică înăbușitoare și Tisza, care are un sentiment foarte fin pentru situațiune,

a simțit trebuința să producă o lămurire. Ocazia cea mai potrivită i-s'a părut... deputația guvernamentală din Miskolcz, care a venit la Budapesta să-i ofere un mandat de deputat.

Tisza a rostit un mare și remarcabil discurs, care deși nu conține în cele esențiale decât fraze stereotipe, pe cari le cunoaștem încă dela tatăl seu, totuși recunoaște cel puțin în mod indirect, că în Ungaria există o chestiune de naționalități și că aceasta poate fi rezolvată și pe cale constituțională. N'are a face, că Tisza pune direct în vedere și altă rezolvare, cea cu mijloacele forței neinduplecate. Lucrul de seamă este însă, că Tisza nu consideră aceasta ca singura cale de rezolvare. De aici și rezerva ce și-o impune față de concluziunile «conferenței electorale» din Sibiu.

Nu discutăm acum acest punct de vedere al lui Tisza, care, cel puțin deocamdată, se reduce la o simplă apucătură de cortez în fața alegerilor.

Cât de șubredă este baza pe care s'a așezat Tisza ne-o dovedește seria lungă de contraziceri, din cari se constituie întregul cuprins politic al discursului către Mișcolțeni.

Tisza zice de o parte, că ar fi o greșeală a înăbuși prin măsuri polițiale tendința ultraștilor români de a intra în lupta electorală, și susține, că tendința aceasta trebuie combătută prin completa exploatare a tuturor mijloacelor constituționale, de

ionete și spiritul agens este cortezul. Aici de fapt nu există deosebire de naționalitate și confesiune. Toate se amestecă deavalma ca în cel mai șchiat caleidoscop.

Cortezul e un tip unitar în toate părțile sociale. Dela capete încoronate cu mitre și piepturi prea strâmte pentru a cuprinde bogăția de stele și cruci distinctive, până la gura satului și ultimul copist rural este în cele esențiale cortezul același tip.

Ca în urma unei lovituri magice răsare din întunerecul neființei și deodată devine o inimă mare și nemărginită, care nu mai palpitează pentru altceva decât pentru binele obștesc.

El cunoaște cursul lumilor, soartea vremilor și păsurile oamenilor. El știe și are leac pentru toate, numai să-l asculte cei-ce către cari se adresează în elanul de a îndreptă lumea și a desființa durerile din lume. El este desinteresat și impersonal, totul pentru binele obștesc. Amăsurat mediului, în care are să-și desvolte acțiunea fericitoare, apare în mii și mii de ediții. Aici ca terorist, aici cu zimbet dulce pe buze, aici rugător, profet, poet, filozof, mag, orator, curtezan, dansator, dar totdeauna încărcat până la explozie de iubire pentru turma votizătoare și toate interesele ei.

El știe singura cale spre mântuirea sufletelor și bunăstarea trupurilor, el

altă parte însă zice, că adunări ale naționalităților se pot admite numai din incidentul alegerilor și ori-ce altă întrunire și organizare trebuie în mod sever suprimată.

Ei bine, ce luptă constituțională poate avea loc între politica de stat și naționalități, când acestora li-e oprită ori-ce organizare constituțională, afară de întrunirile în fața alegerilor?! Dar chiar și libertatea acestor întruniri este încătușată prin ordonanțele lui Hieronymi.

E deja o contrazicere când zice Tisza, că «adunarea electorală» dela Sibiu a fost admisă pe baza ordonanței lui Hieronymi, când doar la Sibiu nu au fost convocați alegători, ci «delegați ai cercurilor electorale», ceea ce eo ipso presupune o organizare neadmisă de Hieronymi.

Mai minunat este însă Tisza când zice, că nu poate duce la scop «a împiedecă cu măsuri polițiale direcții politice ostile» și totuși declară, că stă pe baza ordonanței lui Hieronymi, care doar nu este altceva decât tocmai o măsură polițială!

Am citat aceste numai ca apertizant din seria de contraziceri inplacabile, cari constituie acest discurs al lui Tisza.

Onorabilul cetitor se va mira, cum de un cap atât de ager ca Tisza nu observă aceste contraziceri și cum un politician cu vizir deschis ca Tisza nu recunoaște aceste.

Explicarea e simplă de tot.

Nu poți de o dată să stai și pe

știe mai bine câtă pășune trebuie a lor sei, cari sunt durerile lor și cu siguranță deamă de invidiat le pune toate în vedere, dacă reușește să învingă. Și el știe că trebuie să învingă. Un moment nu ezitează și nu trăcnește în fața nici unei primejdii.

Costumul nu decide. Dela frac și reverendă până la izmene fluturătoare în vânt, tot el este pretutindeni același: Cortezul, chemat de a conduce masele mari ale poporului la învingere. Scrie scrisori deschise și rezervate, rostește discursuri nenumărate, face poezii și creează melodii, mănâncă bine și bea bine, șampanie ca și holerecă, numai apa nu-i bună nici în cismă. De dormit nu prea doarme, căci cine ostenește pentru binele obștesc n'are să știe ce este somnul.

El trebuie să-și știe preamări candidatul mai bine decât comerciantul marfa și trebuie să știe huli pe adversar așa, cum acesta nici când în viață nu a fost și nu va fi. Ziua vorbește la lumină și la auzul tuturor, noaptea șoptește la ferestri. Virtutea cea mai mare este a sparge și reie încheiate ale adversarului, a-i rupe și împrăștiă turma. De aceea, mai ales în ultimele zile înainte de alegere bate neconținut alarm.

Totul pentru «frații» alegători, dacă e trebuință nu se dă îndărăt nici dela bătae, fie că el bate, fie că el este cel bătut. Agitație trebuie și anume

baza celui mai strict constituționalism și să susțină și actualul sistem de guvernament, bazat pe hegemonia artificială de rassa! Una exclude pe cealaltă.

Și Tisza totuși se apucă de problema aceasta imposibilă și absurdă, căci el de o parte stă pe baza politicii de stat de până acum, de altă parte și-a pus de scop salvarea constituționalismului curat. De aceea și politica lui de naționalități a apucat pe panta acelora, cari caută quadratura cercului!

Pe calea apucată nu va salva Tisza nici curățenia constituționalismului și nu va pune nici viața politică a Ungariei pe o bază mai sănătoasă.

Discursul către Mișcolțeni al lui Tisza nu înseamnă alta, decât perpetuarea fetei politicii de naționalități, care este păcatul de naștere al vieții politice maghiare.

Transsubstanțiere politică. Mai zilele trecute se lansase în publicitate știrea, că părintele protopresbiter al Lipovei, dl Voicu Hamsea, s'ar fi pus în fruntea unei acțiuni electorale pentru sprijinirea candidaturii guvernamentului Zselenszky în cercul Lipovei. La dreptul vorbind, n'am dat crezământ acestei știri, și anume n'am dat crezământ, căci deabea cu vre-o câteva zile mai înainte s'a arătat dl Voicu Hamsea ca membru scrupulos al partidului național român.

Știam adevărat, că în fața convocării dlor Pop de Băsești și Dr. Lucașiu pentru «conferența electorală» din Sibiu, s'a adresat dl Voicu Hamsea direct către dl Alexandru de Mocsonyi cerând invitațiuni.

Dl Alexandru Mocsonyi a răspuns dlui Voicu Hamsea, că D-Sa nu primește nici un mandat pentru confe-

agitație încordată până la culme. Turma trebuie amețită, dar nu numai cu alcool, ci cu toate mijloacele, cari excită spiritele, răpesc liniștea odihnei și turbură pacea conviețuirii. Luptă și învingere este lozinca, până ce votul pronunțat la urnă readuce viața cetățenilor la fiziognomia obicinuită.

Cortezul este tip specific unguresc. Dincolo de frontierele roșu-alb-verde este necunoscut cuvântul. Aici în țeară îl avem toate popoarele de o potrivă. În limba noastră s'a încetățenit mai ales ca substantiv «cortez» și ca verb «a cortez», dar îl avem și în derivațiuni și compozițiuni.

Evident, că toate popoarele din Ungaria au luat acest cuvânt dela Maghiari. Dar de unde îl au Maghiarii, căci cuvântul nu este de origine maghiară?!

Dl Sigmund Singer, redactorul budapestan al marelui ziar vienez «N. Fr. Presse», a încercat acum trei ani să deslege originea misterioasă a acestui cuvânt și în scopul acesta a deschis o anchetă. Rezultatul a fost foarte slab.

Moriz Jókay și Coloman Mikszáth, ambii scriitori maghiari de valoare, erau de părere, că cuvântul este de origine spaniolă și portugeză, anume ei derivă, ca și lexiconul maghiar, cortezul maghiar din «cortez» (curți), numele oficial ale «corpurilor legiuitoare» din Spania și Por-

FOIȚA „DRAPELULUI“

CORTESUL.

— Schițe —

De Poganello.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

I.

Ca celebrele figuri ale lui Basser-mann, cari răsar ca din pământ în zile de resmiriță, despre cari nu știi de unde vin și unde dispar, așa răsare ca din pământ în fața alegerilor din Ungaria tipul specific al agentului electoral ungurean: cortezul.

Domn mai mare nu există în timpul campaniei electorale. El este factorul constituțional, care răspunde de fapt primului factor constituțional: Regelui, la apelul de a alege deputați.

În mâna cortezului este depusă soartea miniștrilor și adversarilor lor și dela dibăcia cortezului depinde direcția ce o ia așa zisa manifestare a voinței cetățenești.

Voință cetățenească?!

Hm. Vorba vine. Nici când nu se manifestă mai puțin voința cetățenească ca tocmai pe timpul alegerilor. Massa alegătorilor este o turmă votizătoare, ținută în stare de reclusiune prin ba-

rența din Sibiu, căci nu conferența partidului național este convocată, ci a delegaților fără privire la pozițiunea lor politică; iar D-Sa nu se poate pune la o consfătuire cu angajamentul solidarității și cu acei domni, cari prin activitatea lor politică deja au spart solidaritatea națională și despre cari n'are deci nici o garanță, că oare respectă-vor și concluzele eventual contrare dorințelor lor, ale acestei conferențe. Dl Mocsonyi încheie scrisoarea cu vorbele: «Asta este ținuta mea, dar pe Dv. vă rog ca să vă consfățiți și apoi să hotărâți cum veți află de bine, căci eu nu vreau să preocup pe nimeni cu vederile mele.» Primind dl Voicu Hamsea acest răspuns, a mai cerut dela dl Mocsonyi și autorizația de a-l da publicității, pentru a se apăra contra învinuirilor «falze» lansate în publicitate.

Și acum ce vedem?!

Dând dl Hamsea publicității răspunsul dlui Mocsonyi, recunoaște totodată, că *de fapt* «pe baza unui concluz unanim luat de o conferență intimă» s'a înrolat între sprijinitorii candidatului guvernamental Zselenszky, care pește mandatul cercului Lipova.

Din aderent scrupulos al partidului național român, peste noapte: coteș al guvernamentalului Zselenszky.

Transsubstanțierea aceasta politică peste noapte ne-a surprins pe toți, dar mai ales — suntem autorizați a spune aceasta — pe dl Alex. Mocsonyi.

Terminul alegerilor de deputați în toate 7 cercurile electorale de pe teritoriul comitatului nostru a fost fixat pe ziua de 26 Ianuarie n., orele 8 a. m.

Răspunsul regelui Carol la felicitările de Anul-Nou. La felicitarea de Anul-Nou a ministrului president român Cantacuzino, regele Carol a răspuns următoarele: «A trecut un an greu, mai ales pentru țaran, acest fundament al țării, pe care trebuie să-l încunjurăm cu toată iubirea noastră, și noi pășim nu fără griji în noul an, care e înfășurat încă în vâl nepătruns. Am speranță, că noi cu înțelepciune și prevedere vom învinge toate greutățile de biruit. Eu rog pe Atotputernicul să ne sprijinească ni-zuințele, să ferească scumpa patrie de noui încercări și să reverse binefacerile sale și binecuvântarea sa pe câmpiile noastre. Cuprins de această dorință adânc simțită, vă mulțămesc cu cea mai mare căldură pentru dorințele așă de binevoitoare, pe cari le prezentați Mie, Reginei și Familiei Mele la schimbul anului, și vă doresc din tot sufletul Meu: An nou fericit!»

tugalia. Ei cred, că cuvântul unguresc s'a născut în deceniul al treilea al secolului trecut, când tendințele liberalizatoare ale corpurilor legiuitoare spaniole erau cunoscute în întreaga Europă și aulicii ungari ziceau și liberalilor din Ungaria în batjocură: «cortes». Evident că explicarea aceasta este trasă de păr cum nu se poate mai bine.

Bela Thót, alt scriitor maghiar, care a elucidat cu mult succes originea altor cuvinte în limba maghiară, încearcă să explice coteșul din «cohortes»-ul latin, zicând că aducându-se «nemeșii» alegători în masse la urnă (cum se aduc și astăzi cetățenii «liberi») a exclamat cineva: «Ecce cohortes!». Eată cetele! și din «cohortes» s'a făcut coteș. Nici explicarea aceasta nu este satisfăcătoare.

Mai plauzibilă pare explicarea lui Ludovic Dóczy, care deduce cuvântul din franțuzescul «cortège», adecă coata ce însoțită pe candidat, căci de fapt în Ungaria fost înainte de 1848 ca și după 48 a fost totdeauna însoțit candidatul de o ceată întreagă, care bătea toba de eclam în jurul candidatului, mănca și bea, dansă și chiuiă cu mulțimea, încât de atunci până astăzi soarta candidaților ungureni de deputat este depusă în mâna coteșilor.

Fapt este, că cuvântul s'a încetățenit în Ungaria cam în al patrulea deceniu al secolului XIX și mai ales dela restabilirea constituțiunei încoace a devenit bunul comun al tuturor popoarelor, cari ahtiază după fericire în țerile aparținătoare coroanei sftului Ștefan.

Spicuiiri

din discursul către Mișcolțeni al ministrului president Stefan Tisza.

Reproducem următoarele părți mai interesante pentru publicul nostru cetitor din discursul rostit Duminecă de contele Stefan Tisza la banchetul dat în Budapesta de deputațiunea din Mișcolț, care a oferit un mandat de deputat al acestui oraș lui St. Tisza.

Tisza și „conferența electorală”.

«Altă acuzare este, că am permis adunarea din Sibiu și astfel m'ași fi pus în contrast cu ordinațiunea lui Hieronymi, prin care s'a desființat comitetul român, ordinațiune pe care amicul meu Hieronymi a dat-o ca ministru de interne la 1894.

Dar cum stă lucrul aici? S'a anunțat o adunare la fișpanul comitatului Sibiu, în care adunare alegătorii români doresc să discute asupra acțiunei electorale în fața alegerilor. La întrebarea, ce mi-s'a adresat, am îndrumat pe dl fișpan, că intru cât e vorba despre o conferență ce se referă la alegeri, să ia spre știință anunțarea și să nu împiedece ținerea adunării.

Astfel m'am pus direct pe baza ordinațiunei-Hieronymi, care exprimă clar, că adunări cu astfel de caracter nu pot fi permise decât cu ocaziunea alegerilor, dar nu se poate permite, ca cetățenii aparținători ori cărei naționalități din țară să aibă ca aturi organizațiune permanentă și uniți în organism permanent să constituie quasi stat în stat. Principiul corect este, că aceasta nu se poate permite, n'a permis-o guvernul de atunci și n'o va permite nici guvernul actual. (Aprobări).

Dacă însă — despre ceea ce nu mă pot pronunța în lipsa datelor oficiale, dar se vede că așa ceva s'a întâmplat la Sibiu — e vorba earăși despre susținerea și reînnoirea unui astfel de organism permanent, *voiu procedă contra lui cu toată rigoarea.* Din potrivă cred, că ar fi un lucru inutil și ar sta în contrast cu orice concepțiune constituțională, dacă am căută să împiedecăm la alegeri prin măsurile polițienești o direcțiune adversară nouă».

Lupta cu mijloace constituționale.

«Dacă conducătorii direcției extreme române ar vrea să intre în lupta electorală, nu e permis, nu se poate și nici n'ar fi corect să o suprimăm, ci trebuie să luptăm contra ei. Intru cât mă privește și intru cât atarnă dela mine, voiu și luptă cu exploatarea deplină a tuturor mijloacelor constituționale ce-mi stau la îndemână. Și dacă în lupta aceasta pășesc ca contrar, ce nu se pune la tocmeală, o fac în convingerea, că nu aduc un serviciu numai cauzei naționale maghiare, ci direct și cetățenilor mei de limbă nemaghiară din patrie. Căci să privim numai în jur de noi: există undeva stat unitar, în care cetățenii lui, cari nu vorbesc limba statului ca limbă maternă a lor, să fie investiți cu drepturi atât de largi, atât ca indivizi, cât și în alte organisme bisericesti și sociale, ca la noi? Pentruca însă să se poată menține starea aceasta, condiția cardinală este, ca cetățenii de limbă străină ai acestei patrii să recunoască, fără rezervă, că statul acesta este stat maghiar, e statul pe care l-a creat națiunea maghiară, politicește unitară, care a imprimat asupra lui caracterul seu individual și care nu poate exista, decât ca stat unitar, ca stat național maghiar unitar».

Legea de naționalități cu termen de abdicere.

«După recăștigarea dreptului de liberă dispoziție a națiunei maghiare și îndată ce am avut guvernare națională maghiară, națiunea maghiară a garantat naționalităților drepturi largi în legea naționalităților dela 1868. Eu zic, că bine a făcut. A făcut-o însă în presupunerea, că prin acordarea de ast-

fel de drepturi largi și de libertăți își va atașă pe concetățenii sei nemaghiari prin firele iubire și alipirei. Politica aceasta poate avea îndreptățire numai până atunci, până când această presupunere se dovedește dreaptă cel puțin la grosul concetățenilor noștri de limbă străină. Și dacă vr'odată va trebui să ne convingem, că aceasta a fost o tristă iluziune, că majoritatea cetățenilor de limbă nemaghiară se unesc contra noastră într'o tabără adversară scopurilor noastre naționale și politice, atunci politica aceasta și-ar perde îndreptățirea internă. (Așa este!)

Niciodată națiunea maghiară n'a făcut promisiuni obligatoare, că va susține pentru toate timpurile legea aceasta (a naționalităților — Culeg.), că nu o va modifica nici atunci, când premisele ei se vor fi dovedit neadevărate, când împrejurările s'au schimbat și dacă trebuie să experiem, că prin legea aceasta dăm inamicilor noștri drepturi în contra noastră». (Aprobări).

Amenințări.

Ei bine, domnilor, lucrurile, slavă Domnului, n'au ajuns până acolo. Par-tea cea mare a concetățenilor noștri de diferite naționalități sunt cetățeni fideli și pacinici ai acestei patrii. Vedem pe Nemți, Slavi și chiar și pe Români, contopindu-se fără rezervă în viața publică, primind starea actuală de drept și participând la luptele și viața noastră publică. Și ar fi o mare greșeală a părăsi cu ușurință acest teren și prin unele simptome anapode a ne lăsa scoși din liniștea noastră sufletească și din calmul judecării noastre.

Acum însă, când poate chestiunea a ajuns la răspântie, când se face o încercare puternică și temerară în direcția de a tulbură pacea și armonia între Maghiari și Nemaghiari, acum poate a sosit timpul să ne ridicăm cu energie glasul avertizator și să adresăm tuturor cetățenilor de limbă nemaghiară ai acestei țeri rugăminte, ca să cumpănească ce pun ei în rizic și să se abțină de o agitație și luptă, al cărei sfârșit nu se poate prevedea, ale cărei consecințe astăzi nu suntem capabili a le aprecia și la ale cărei urmări eu, ca Maghiar, numai cu durere mă pot gândi, căci eu doar ași vrea să reunesc toate forțele ce există în această țară și cu adâncă durere ași vede, că acele forțe se consumă în lupta unora contra celorlalți, și din care luptă ar rezultă un dezastru chiar pentru drepturile și libertățile largi, de cari se bucură azi concetățenii noștri nemaghiari. Și dacă pot să adresez cuiva acest cuvânt serios, îl adresez cetățenilor de limbă română ai acestei țeri».

Solidaritate intimă între Români și Maghiari.

«Am mai spus-o și altădată, însă sunt adevăruri, cari nu se pot în destul repetă. Este o ironie particulară a sorții, că până în ziua de astăzi atăta material explozibil este între Români și Maghiari, cu toate că analizând mai profund cursul și problemele istoriei universale, trebuie să descoperim o solidaritate intimă între interesele cele mari de existență ale acestor două rase, căci aici, în acest colț al Europei, între conglomeratul etnic ce stă în legături de rassă între olaltă, numai aceste două rase sunt, cari n'au unde se atașă, și cari față cu un puhoiu etnic poate adversar, ar trebui să-și servească umăr la umăr propriile lor interese mari».

Alianța Ungariei cu România.

«Socot că interesele cele mari naționale maghiare își au alianța lor firească în România independentă, care la frontierele noastre orientale a pornit pe calea unui progres atât de îmbucurător și frumos, și nici nu iau în nume de rău dacă concetățenii români din această patrie cultivă sentimente de simpatie și iubire față de România independentă; să nu uite însă, că condiția primordială a existenței acestei Români independente este, ca lângă dânsa, în poziția ce dominează valea Dunării, să existe o mare putere, asupra poli-

ticei căreia să exercite o înriurintă decizivă concepția națiunei maghiare iubitoare de libertate. Să înțeleagă deci, că tocmă din punctul de vedere al asigurării viitorului României independente, ei aici numai o misiune pot avea și rasei lor proprii numai atunci vor face adevărate servicii, dacă aici își vor da silința a duce la isbândă influința și dominația maghiară».

Atitudine expectantă.

«Și, domnilor, concepția aceasta ar trebui să iasă la iveală fără nici o ambiguitate. Aceasta ar creea atmosfera adevăratei concucrări, care constă din iubire și încredere reciprocă. Aceasta ar face posibil, ca și concetățenii noștri români să se valoreze liberi în viața de stat și în cea socială, aceasta le-ar asigura exercițiul liber și liniștit al drepturilor ce li-s'au dat.

Și toate acestea ei le primejduesc prin o agitație nenorocită și nebună, deșteptând contraste, cari îi vor îndemnă și pe Maghiari să ia măsuri mai radicale. (Aprobări).

Domnilor, noi astăzi trebuie să observăm o atitudine expectantă. Noi nu putem abandonă baza actuală de drept, noi trebuie să stăm pe temelul respectării de drepturi și al iubirei față cu toate acele naționalități, cari nu sunt agresive față cu noi. Însă trebuie să manifestăm o rigoare implacabilă față cu orice tendință agitatorică, care ar primejdiu armonia și pacea și prin aceasta puterea națiunei maghiare și întreaga existență a concetățenilor de limbă străină din această țară. (Aprobări). Totodată trebuie să urmăim cu perzistență neclintită opera uriașă a zidirei statului maghiar național. (Aprobări. Eljen). Trebuie să continuăm cu această operă pe toată linia.»

Tușcătură de tun

în palatul Tarului.

Sf. Botez se serbează în Petersburg cu impozante ceremonii religioase, la cari ia parte și Țarul cu familia sa.

În anul acesta serbătoarea Botezului în Petersburg a fost însoțită de un act demonstrativ, care a umplut de groază familia Țarului și a produs spaimă în toată lumea.

Când s'a terminat sfințirea apei și Țarul cu Țarevna a plecat spre casă, iar bubuitul tunurilor a vestit sfârșitul ceremoniei, cineva a pușcat cu tunul câteva gloanțe de mitralii asupra palatului de iarnă al Țarului. Gloanțele au spart mai multe ferestri dela palat și au sfărmat lămpile electrice din sala Nicolae a palatului. Se susține, că un ofițier de poliție a fost ucis. Cazul încă nu e pe deplin lămurit.

Țarul a fost în pericol de moarte. Un glonț a căzut la 15 pași dela el. S'au făcut arestări numeroase. Atentatul a fost opera unei conjurațiuni militare.

Faptul, că în loc să se puște numai cu praf de pușcă, — cum e obiceiul la mari festivități religioase — s'a pușcat cu gloanțe veritabile, e suficient spre a demonstra spiritul revoluționar, ce crește impetuos în Rusia.

Infrângerile continue pe câmpul de războiu, absolutismul dominant și autocrația Țarului, care a respins deja hotărât orice constituție, dorită și cerută de mii și mii de Ruși din toate clasele sociale, au nu rit curentul revoluționar. Poporul dornic de libertate, văzând că prin congrese, prin rezoluțiuni, prin petițiuni nu poate ajunge la libertatea oferită de constituție, începe a pretinde prin demonstrațiuni și prin terorism ce n'a putut obține pe cale pacinică. În Rusia e o ferebere, o frământare, o clootire, care în orice moment poate produce sguduri colosale.

Pușcătura de tun din ziua de Botează e deocamdată numai simptomul înfricoșatului flagel, ce poate erupe în orice moment.

Războiul ruso-iaponez.

Intreprinderea cavaleriei rusești.

Marșul îndrăzneț al cavaleriei rusești, sub comanda generalului de Cazaci Mistsenko, contra orașului Niutswang, a suferit complet fiasco. După știrile rusești, cavaleria lui Mistsenko a reușit să jefuească dela Iaponezi 500 cară cu proviant, dar această pradă — dacă sunt adevărate știrile rusești — i-a costat pe Ruși 300 morți și răniți. Cazacii lui Mistsenko s'au rentors deja la Mukden.

Alte știri.

În restimp de 2 săptămâni se așteaptă mare luptă în apropiere de Mukden. Iaponezii au aflat la Port-Arthur 540 tunuri, cari se mai pot încă folosi. Iaponezii au mai aflat la Port-Arthur 3 locomotive și 300 vagoane.

Informațiuni.

Hymen. Dl Valeriu Ignea, funcționar la oficiul de dare din Hatvan, își va celebra mână în 9/22 Ianuarie în biserica rom. gr. or. din Lugoj cununia cu dragălașa domnișoară Sidonia, fiica d-lui Francisc Hoban, cassar orașenesc în penziune. Sincerile noastre felicitări.

Seratele noastre literare-muzicale. Serata din Dumineca trecută a avut program bogat și drăguț, care a fost executat cu deplină pricepere. Domnișoara Emița Avramescu a declamat poezia «Prima rochie lungă» de I. Vulcan și ne-a surprins plăcut. A fost o apariție foarte drăguță și prezentarea de tot naturală ne-a încântat. Dna Emilia Avramescu cu vocea-i fermecătoare a cântat două cântece frumoase stărnind plăceri artistice în publicul ales, care a avut fericirea s'o asculte. Dl Dr. N. Porumb a declamat cu deplină pricepere și temperament poezia «La iconă» de A. Vlăhuta. Dna Ignea a avut și de astădată amabilitatea a ne distra cu o frumoasă piesă, executată de Dsa la pian. După epuizarea programului a urmat dans.

Proxima serată va avea loc astăseară în pavilionul otelului «Concordia». Program bogat și interesant. Sperăm, că on. public român va îmbrățișa cu mai multă căldură prestațiunile binevoitoare și de mare folos cultural și social ale tinerimei noastre.

† Alex. Mohay, secretar de stat în ministerul de justiție și fost deputat al orașului Alba-Iulia, a murit în 19 Ian. 1905 la Budapesta în etate de 56 ani. În mormântarea a avut loc astăzi în cimitierul rom. cat. din Alba-Iulia.

† Marea ducesă Carolina de Sachsen-Weimar a încetat Marți din viață în etate de abia 20 ani. Moartea i-a provenit din influență complicată cu aprindere de plumă.

Dela Făget primim un apel electoral subscris de dl Virgil Tomici ca «president» și Dr. Octavian Popescu ca «notar» al unui «comitet executiv», care proclamă de candidat de deputat al cercului electoral pe... dl Dr. Aurel Muntean, fără a ne spune cu ce program. Apelul subliniază că din 1328 alegători ai cercului sunt 300 neromâni și 1028 «Români liberi și independenți», va să zică depinde dela alegători ca cercul să fie reprezentat în dietă cu un fiu al poporului. Tot la Făget mai este candidat guvernamental deputatul din periodul trecut Zsiga Nemes, care este de astădată sprijinit de cercurile oficiale, și candidat bănyfyst («partidul nou») bieskei Rosenfeld Henrik, care afară de parale, alt titlu de drept nu are să se prezenteze în cercul, despre a cărui existență poate nici cunoștință nu a avut mai acum 2 săptămâni. Știri particulare ne pun în vedere și alte candidaturi în acest cerc. Harababura e perfectă.

Societatea română de lectură din Caransebeș, în adunarea sa generală, a ales în comitet următorii domni: Președinte: Colonelul Nicolae Marin, vicepreședinte: Enea Hodoș, secretar: Dr. George Labonț, bibliotecar: Dr. Petru

Ionescu, econom: Petru Borțun, cassar: Constantin Căltun sen. Membri în comitet: Dni Isăia Stoica de Hațieg, Nicolae Jumanca, Dr. Nicolae Ionescu, Filip Brija, Dr. Samuil Vladone, Constantin Pepa și Ioan Șușoi.

Abuzuri administrative în Fizeș. Dl Simeon Tomescu inv. în Fizeș ne cere să dăm publicității, pe răspunderea D-Sale, următoarelor șire: În 17 Dec. 1904 s'a ținut în comuna noastră Fizeș, cercul pretor. Bocșa, alegerea membrilor reprezentanți la comună. Văzând antistia comunală, că oamenii alegători voesc a alege pe învățătorii de aici, între cari și pe mine, pusu-și-a toată puterea numai să nu fie învățătorii aleși de reprezentanți. Cu toată presiunea și prin toate că a adus în ajutor antistia comunală și pe scrietorul com. — bătaușul cel renumit al comunei noastre — și cu toate că o parte din antistia com. a stat la ușă, iar alta în odaia actului electoral, am fost ales de reprezentant. Văzând antistia com., că am fost ales și fără voia lor — aceea care și-au pus ținta ca numai învățătorii să nu fie în reprezentanță, pentru cari și legea a fost mai miloasă, căci se ordonează a se socoti darea de stat dublă, ca astfel ca viriliști să ajungă în reprezentanță — a făcut apelație contra alegerii pe motivul, că președintele cu bărbații de încredere a nimicit mai multe voturi dela unul din lista lor oficioasă, fiind doi alegători atât cu numele de botez cât și de familie asemenea și numai numărul de casă e deosebit; deci fiind mai multe ședule cu numele acestor oameni, dar nefiind nrul de casă nici al unuia, biroul electoral a aflat de bine a nu le lăa în considerare și aceste voturi le-au nimicit. Pe baza acestei apelate a venit în comună protopretorul și celor patru bărbați verificători le-a adus la cunoștință fără a-i mai întreba sau a întreba pe foștii bărbați de încredere ai alegerii despre starea adevărată, ei voturile nimicite neștiute și nenumărate le-a adaus la unul dintre cei doi alegători, ca astfel și cu voturile câștigate cu ocaziunea alegerii prin presiune, să poată fi acesta declarat de ales, precum l-a și declarat. Întreb acum pe dl vice-comite, că ce are de gând a face în privința aceasta și o fac aceasta publice, deoarece s'au mai făcut arătări dlui vice-comite, iar răspuns nimic. Întreb, că ce are de a răspunde în privința drumului de fer și în privința bătăii ce a înscenat-otartul înaintea casei com. etc. Când răspunde??

Sora Regelui Eduard... doctor în drept. În una din zilele trecute a fost promovată la universitatea din Londra sora Regelui Eduard, princesa Luiza de Argyll, la rangul de doctor în științele juridice.

„Advocatul popular”, foaia română juridică administrativă, ce apare odată pe lună în Timișoara-Fabric, Kis-Zsák utca, nr. 5, și e redactată de dl avocat Paul Rotariu, întră în anul al 3-lea de existență. În Nr. 1 din 1905 se publică continuativ în limba română legea comercială, legile urbariale-comasaționale și legea de pescărit. Până acum s'au publicat în «Advocatul popular»: 1) un extras complet din dreptul public al Ungariei, necesar pentru toți bărbații, cari iau parte activă și pasivă la viața publică; 2) legea despre diferitele soiuri de testamente, despre dreptul de moștenire, despre tutori etc.; 3) legea despre economia și poliția rurală; 4) legea despre dreptul oamenilor la apă; 5) legea despre comasări; 6) o parte din legea comercială etc. În viitor se va mai publică legea de pescărit, legea despre vânat, legea industrială etc. Abonamentul 6 cor. pe an. Adresa: «Advocatul popular», Timișoara-Fabric. Recomandăm această foaie juridică română cetitorilor noștri.

Societatea „Junimea” din Cernăuți și-a publicat raportul anual al XXVI-lea pe anul 1904. Din acest raport vedem, că societatea a decis să edeă o revistă literară, care a și apărut începând cu 1 Ianuarie 1904. Societatea a ținut 8 ședințe literare, în cari s'au cetit 9 teme lucrate de membri ai societății. Biblioteca societății constă din 2988

opuri în 4307 volume și broșuri. Societatea a avut în 1904 39 membri onorari, 11 fondatori, 40 sprijinitori, 114 emeritați și 106 ordinari.

Jubileul „Schulverein”-ului german. La 13 Mai se va serba jubileul de 25 ani dela întemeierea Reuniunii «Der Deutsche Schulverein» în Viena. În acest pătrar de secol Reuniunea aceasta vestită a înființat numeroase școale germane în ținuturile locuite de Germani, amestecați cu alte neamuri, din întreagă Austro-Ungaria. 10 milioane coroane a spesat această reuniune pentru scopuri culturale germane.

Maghiarizare de nume. George S u b u învățător în Micalaca și copiii sei minoreni Ersilia, Aurelia și Livius și-au maghiarizat numele de familie în Szabó. Rătăcitu!

Posturi de medici în comitatul nostru. S'a scris concurs pentru 2 posturi de medici: unul pentru comuna mare Orșova și pentru spitalul din Orșova; altul pentru cercul Mehadia. Terminul de concurs este 11 Februarie n. 1905. Se pretinde și cunoașterea limbei române. Salarul medicului din Orșova este 720 cor. dela comună și 600 cor. dela spital, laolaltă 1320 cor., și apoi taxele reglementare pentru vizite. Salarul medicului din Mehadia e de 1200 cor., pașal de drum 400 cor., ca medic al stației de cale ferată 600 cor., laolaltă 2200 cor. și taxele pentru vizite. Fiind populațiunea dela Orșova și din cercul Mehadia aproape exclusiv română, ar fi de dorit, ca aceste posturi să fie ocupate prin medici români.

Sistem minunat de a învăța cetitul și scrisul. Învățătorul Iuliu Gabel din Budapesta a descoperit un sistem nou de a învăța pe analfabeți în timp foarte scurt cetirea și scrierea. În 15 Ianuarie n. a ținut la Pojon învățătorul Gabel prelegeri de probă cu soldații analfabeți din Pojon, în prezența a 120 ofițeri. Rezultatul a fost strălucit, 80 soldați analfabeți au învățat în 10—12 minute să cetească un mare număr de litere și unele să le scrie. Colonelul de husari baron Wernhardt a mulțumit frapat învățătorului Gabel pentru acest minunat sistem și maiorul Beaufort a dat ordin, ca toți analfabeții din garnizoana de Pojon să fie instruați după sistemul Gabel. În 14 Ianuarie învățătorul Gabel ținuse un curs de 16 ore în cazarma arhiducelui Albrecht din Budapesta și din 9 analfabeți 7 au învățat perfect cetirea și scrierea. Succesul a fost și aci surprinzător.

Vărsări de sânge la alegeri. Candidatul guvernamental Dósa Elek mergând în comuna Bere (cercul Nyárad-Szereda) ca să-și țină discursul-program, a fost primit cu petri din partea alegătorilor opoziționali. Dósa s'a ascuns în casa primarului. Opoziționali au asediat casa, au spart ferestrele, ear unul a pușcat pe fereastra deschisă și a rănit grav pe proprietarul Vinczeffy. — Candidatul guvernamental Dr. Daróczy mergând prin comuna Tékes să-și țină discursul-program, a fost atacat de alegătorii opoziționali cu petri. Trei cetățeni s'au ales cu capul spart. A venit miliție pentru restabilirea liniștei.

Mișcarea populațiunii în Novembrie. În Novembrie 1904 s'au născut vii 57.125 copii și au murit 29.263 bărbați, femei și copii, prin urmare sporirea naturală a populațiunii a fost de 27.862 suflete, cu 2100 mai mică decât în Novembrie 1903. Dintre comitate mai multe nașteri s'au întâmplat în Maramureș, mai puține în Caraș-Severin. Mai multe cazuri de moarte au avut loc în Bănat, mai puține în partea dreaptă a Dunărei. Dintre orașe mai multe cazuri de moarte au obvenit în com. Arad, mai puține în com. Moson. În genere sporirea populațiunii a fost mai favorabilă dincolo de Dunăre, mai nefavorabilă în Bănat.

Emigrările în Novembrie. În Novembrie 1904 s'au dat în Ungaria (afară de Croația și Slavonia) 17444 pașapoarte, cu 9817 mai multe ca în Novembrie 1903. Mai multe pașapoarte s'au liberat în com. Torontal (926), Târnava-mare (762), Alba-inf. (722), Sibiu (682), Brașov (675), Târnava-mică (664). În Ardeal s'au liberat pașapoarte mai mult pentru România,

apoi pentru America. Dintre orașe mai multe pașapoarte s'au liberat în Budapesta (487), apoi în Panciova (67), în Arad (64), în Timișoara (61). Cu totul au emigrat în Novembrie la America 12.194 oameni.

Greva uriașă din Germania. La băile de cărbuni din ținutul Ruhr în Germania greva muncitorilor ia dimensiuni tot mai amenințătoare. În 14 Ianuarie numărul greviștilor eră de 60.082, în 16 Ianuarie eră de 91.011. În 17 Ianuarie numărul greviștilor eră de 154.330 muncitori. De prezent cam 200.000 muncitori sunt în grevă.

Accident de tren. La Hohenau în Austria s'a rupt șinele din cauza gherului și trenul accelerat, ce venia spre Viena, a derailat. Șease pasageri au fost grav răniți, 17 s'au ales cu răni mai ușoare.

Petreceri.

Petrecerea măestrilor rom. din Lugoj. Meseriașii români din Lugoj arangează Sâmbătă în 5/18 Februarie 1905 petrecere de dans, în pavilionul otelului «Concordia». Detalii în unul din n-rii viitori.

Serată de cânt, muzică și dans. Biletele pentru serata de cânt și muzică, urmată de dans, ce se va aranja în 1 Februarie n. în favorul fondului pentru zidirea bisericii ev. reformate din Lugoj, sunt deja distribuite. Arangeorii roagă și pe această cale pe toți, cari din greșală n'au primit invitațiile, dar țin să fie invitați, a se adresă la dl secretar al comitetului aranș. Györbiró Gábor (Lugoj, Str. Bisericei). Serata va avea loc în salele dela otelul «Regele Ungariei». Întrarea de persoană 2 coroane, de familie 5 cor. Oferte benevoale se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe cale publicistică. Bilete se pot procura — pe lângă prezentarea invitației — dela librăria Coloman Nemes. Începutul precis la orele 9 seara.

Program: 1. a) *Dincolo de porțile paradisiului.* Cântare sfântă, de Robert König; b) Prolog din «*Loteria miresei*» de Robert Messager. Predată de corul Reuniunii maghiare de cânt și muzică din Lugoj. 2. a) *Romanșă*, din opera «*Poveștile lui Hoffman*» de Offenbach; b) *Primul sărut*, de Alex. Huber. Cântată de dna Mokesay Gézané. 3. *Nasturele de cămașe*, monolog de Stefan Thewrewk. Predată de dl Carol Elek. 4. *Quartet*, cântat de dnii: Anton Weigand, Sig. Schieszler, Aurel Issekutz și Lad. Balogh. 5. *Serenadă*, de contele Geza Zichy. Cântată de corul barb. al Reuniunii maghiare de cânt și muzică.

Teatru român în Sibiu. Bursierul fondului de teatru român, dl Zaharia Bărsan, va da dimpreună cu mai mulți diletanți Vineri în 20 Ianuarie st. n. în teatrul orașenesc din Sibiu reprezentație teatrală cu următorul program: *Sacrificiul*, dramă într'un act de Roberto Bracco. *Greva ferarilor*, monolog dramatic de F. Coppée. *Steaua*, dramă într'un act în versuri de A. Gill și F. Richopin.

VARIETĂȚI.

Stat fără datorii. Poate nici un stat din lume nu e ca principatul Altenburg din Germania. Acest principat nu are datorii de loc, din contră are prisos de bani în sumă de 7.682.000 mărci.

Memorie fenomenală. În America există un om, cu numele Brown, care a pus toată America în uimire cu memoria sa extraordinară. Pentru suma de 2 dolari (10 coroane) Brown înșiră 200000 ani și zile din istoria popoarelor și dacă îi amintești un om de cât de puțină valoare, Brown îndată îți spune acurat biografia aceluia, chiar și ziua nașterii lui. Știe de-a rostul pe toți industriașii Americii, cu numele, bransa și adresa lor. Mai știe spune câți locuitori are fiecare oraș mare. Încă de mic avea Brown plăcere mare să învețe date, ani, nume.

Krassói Takarékpénztár Lugoson. (Krassóer Sparkassa in Lugos.)

Invitare la a XXV-a adunare generală ordinară

care se va ține în 5 Februarie 1905, la 9 oare a m., în localitatea institutului din Lugoj.

Obiectele de pertractare :

1. Alegerea a doi acționari pentru verificarea protocolului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului trecut. Prezentarea și pertractarea bilanțului și a venitului curat. Darea absolutoriului.
3. Deciderea asupra întrebuințării profitului curat.
4. Modificarea statutelor. *)
5. Modificarea regulamentului de pensionare al funcționarilor. *)
6. Deciderea asupra propunerilor ce se vor anunța.
7. Alegere de president și patru membri în direcțiune pe 3 ani și a unui membru în comitetul de supraveghere pe 1 an.

*) Planul de modificare al statutelor și regulamentului de pensionare va fi expus la vedere publică cu 8 zile înainte de adunarea generală în localul institutului. **L u g o j, 11 Ianuarie 1905.**

DIRECȚIUNEA.

§ 14 din statute: Acționarii, cari intenționează să prezente vre-o propunere în adunarea generală, au să o anunțe aceasta în scris direcțiunii cu 8 zile înainte de adunarea generală depunând totodată acțiunile înscrise pe numele lor. Direcțiunea este datoare a prezenta astfel de propuneri adunării generale, însoțindu-le cu părerea proprie și a comitetului de supraveghiere.

ACTIVA		Contul bilanțului		PASSIVA		PERDERI		Contul profitului și al perderilor.		VENIT					
		Cor.	b.			Cor.	b.			Cor.	b.				
Cassa în număr, cassa de păstrare postală și giro-conto		125756	23	Capital de acții :				Interese la depuneri	135309	94	Interese dela cambii	230129	15		
Cambii		4054715	34	2000 acții cu valoare nom. de 200 cor.	400000			Interese de reescompt	37208	60	Interese dela împrumut hipotecar	34534	14		
Împrumuturi hipotecare pe amort.		863347	83	Fond de rezervă	282726			Interese după împr. hipot. cedate	14710	76	Interese după împr. hip. cu amor.	34946	74		
Împrumuturi hipotecare		512001	10	Fond de rezervă special	3355	11		Interese pt fondul de res. special	189	91	Interese dela împr lomb și amanete	2060	23		
Avansuri pe lombard și pe amanete		23631	60	Fond pt diferența de curs	6863	90		Interese pt fond de penziune	454	24	Interese dela bărtii de valoare	5664	14		
Hărtii de valoare		156895	16	Fond de penziune				Salare	15259	93	Interese de conto curent	13212	92		
Debitori (preten. de Cert acoper.)		352310	61	Depuneri spre fructificare				Onorare	1938	34	Provizioni	12418	66		
Valute și cupoane străine		5367	18	Reescompt				Regie	7619	72	Profit dela chiria imobilelor	3382	—		
Casa institutului		41000	—	Imprum. hipotec. cu amor. cedate				Chirie	2400	—	Pretenzii descrise întrate	1563	01		
Realități		6061	23	Creditori				Contribuție	17460	32	Venit transpus din 1903	2795	87		
Vadiu și spese de protest		919	80	Contribuție după % la depuneri				Contribuție după interese la dep.	13530	98					
Interese restante		5064	75	Interese transitorii				Competința de timbru	374	22					
Interese de reescompt transitorii		8286	66	Venit curat				Scopuri de binefacere	311	—					
Interese trans. la împrum. hip. ced.		6290	40					Amortizare din casa institutului	1000	—					
Mobilier		4000	—					Amortizare din mobilier	417	65					
								Venit curat	93126	25					
		6165647	89			6165647	89				340706	86		340706	86

L u g o j, 31 Decembrie 1904.

DIRECȚIUNEA:

- Grünbaum Soma m. p. director executiv. Blau Hermann m. p. Coriolan Brediceanu m. p. Deutsch Bernat m. p. Deutsch Ignacz jr. m. p. Szidon János m. p. primcomptabil. Bäumel Zsigmond m. p. dr. Fenyos József m. p. Titu Hațieg m. p. Iulian Ianculescu m. p. Németh Phöbus m. p. Deutsch S. Ignacz m. p. Vértés Lajos m. p.

Nr. 14 (1—1).

Comitetul de supraveghere:

- Lövinger J. m. p. Hirschl Miksa m. p. dr. Rosenthal Gyula m. p. Tyroler Emil m. p.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 242 ad. 1905.

Publicațiune.

Târgul de țară

proxim al Lugojului se va începe în 10 Februarie și se va fini în 12 Februarie n. 1905.

P. P. 1 (3—1) Antistia primăriei.

Dela oficiul de dare opidan.

Nr. 5232 1904.

Publicațiune

Spre scopul compunerii operatelor de dare pe anul 1905 nu altcum și pentru evitarea eventualelor calamități a contribuenților, prin aceasta se provoacă toate părțile interesate, ca fasiunile lor referitoare la mai jos înșiratele soiuri de dare până la indicatele terminuri negreșit să le subștearnă oficiului de dare opidan și anume:

I. Dare de case.

Toți acei proprietari de case, cari în decursul anului trecut au zidit case noi, sau a căror case în anul 1904 au fost însărcinate cu dare de casă după chilli și în decursul anului s'au dat în chirie, coala de fasiune despre venitul chiriei este de a se preda până la **30 Ianuarie 1905.**

Mai departe acele case, cari au fost închiriate și în decursul anului chiriei s'au mutat, ori au devenit goale, ori proprietarii de case singuri s'au mutat și locuesc într'ansle, aceste strămutări încă sunt până la **30 Ianuarie 1905** a se anunța, la din contră acele case și pe anul 1905 vor fi însărcinate cu dare de chirie.

II. Anunțarea sarcinilor întabulate.

Fiecare proprietar de pământ

și case în interesul seu propriu are să anunțe eventualele lor sarcini, datorii întabulate, mai târziu până la **31 Ianuarie 1905.**

III. Darea după interesele capitalelor întabulate.

Fiecare locuitor din Lugoj, care se împartășește de ori-ce fel de rentă anuală, cari primesc interese după capitalele lor întabulate ori neîntabulate, acele venite anuale are până la **31 Ianuarie 1905** a le anunța.

IV. Darea de venit clasa III.

Toți acei comercianți, întreprinzători, industriași, cari lucră cu calfe, apoi advocații, medicii, inginerii etc., cari până acum nu au fost luați cu dare de venit, au să predea fasiunile lor până la **15 Februarie 1905.**

V. Darea de venit clasa IV.

Fiecare locuitor din loc, care are salar fix lunar peste 80 coroane, precum: agenți, calfe, comercianți, oficianți aplicați la firme private, contabili, casari, scriitori, candidați de avocat, precum și preoții și învățătorii au să predea fasiunile lor până la **finea lunei Februarie 1905.**

Lugoj, 7 Ianuarie 1905.

P. P. 2 (2—1) **I. Chiritia,** Șeful oficiului de dare opidan.

Cu 1 Ianuarie 1905 st. v. s'a deschis **nou abonament** la ziarul „Drapelul“ cu prețul indicat în capul foii.

Pravul Bauer

patentat

- Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor
- probat și aprobat de autoritățile publice
- se poate căpăta în cantități mici și mari la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-3)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc. E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou amin'te on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor băntuitoare. Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

MAI NOU

și mai

INTERESANT!

Cu prima Februarie a. c. voiu edă **prețul ourent** și în limba română. Fiind însă foarte bogat, cine voește a-l primi gratis este rugat să se adreseze până în 31 Ianuarie la subsemnata firmă, căci voiesc a mă orienta în câte mii de exemplare să-l tipăresc.

Cu distinsă stimă,

Importațiune de cafea, teă și fructe de sud.

Romulus Pascu, Fiume.

Nr. 12 (8—2)